

FSD2000

Maaseudun naisten päiväkirjat 1993-1994

Aineisto-opas



TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Maaseudun naisten päiväkirjat 1993-1994 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1 (23.8.2004).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD2000. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Högbacka, Riitta (Helsingin yliopisto): Maaseudun naisten päiväkirjat 1993-1994 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1 (2004-08-23). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2000>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Aineistonäyte	5
B	Kirjoitusohjeet	9

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Maaseudun naisten päiväkirjat 1993-1994

Aineiston nimi englanniksi: Diaries of Women Living in Countryside 1993-1994

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1 (23.8.2004).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Högbacka, Riitta (Helsingin yliopisto. Ruralia-instituutti, Mikkeli)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Högbacka, Riitta (Helsingin yliopisto. Ruralia-instituutti, Mikkeli)

Aineisto luovutettu arkistoon

8.6.2004

Asiasanat

ajankäyttö; arkielämä; eläkeläiset; elämänhallinta; elämänlaatu; elämäntilanne; emännät; haja-asutusalueet; harrastukset; huolenpito; koti; kotiympäristö; maalaistalot; maaseutu; naisen ase-

ma; naiset; naiseus; parisuhde; perhe-elämä; päiväkirjat; sukupuoliroolit; toimeentulo; työelämä; työttömyys; vanhemmuus; vapaa-aika; vapaa-ajantoiminnat

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: humanistiset tieteet; yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: ajankäyttö; lähiympäristö, kaupunki- ja maaseutuelämä; perhe-elämä, avioliitto ja sukupolvet

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Maaseudun naisten päiväkirja-aineisto on kerätty marras- ja joulukuussa 1993 maaseudun naisten työtä ja elämää kartoittaneen lomakekyselyn yhteydessä. Osa kyselyyn vastaajista pyydettiin lomakkeen täyttämisen lisäksi pitämään viikon ajan päiväkirjaa arkipäivästään: päivän toimintaan ja tapahtumista sekä omista tuntemuksistaan. Päiväkirjan avulla on pyritty ymmärtämään maaseudun naisten töitä, elämää ja arkea.

Päiväkirjat vaihtelevat pituudeltaan muutamasta sivusta vajaan kymmeneen sivuun (noin seitsemään sivuun) ollen myös sisällöltään erilaisia. Toiset kirjoitukset koostuvat enemmän ajankäytön kuvauksista ja päivän toimintojen luettelamisesta, toiset kirjoittajat taas kertovat laajemmin ja omin sanoin päivän tapahtumista sekä omista tuntemuksistaan. Sähköiseen muotoon tutkimusta varten on arkistoitu 32 päiväkirjaa, jotka ovat yhteispituudeltaan 87 sivua.

Päiväkirjan kirjoittajat edustavat melko hyvin erityyppisiä maaseutualueita sekä jakautuvat tasaisesti ikävälille 18 - 74. Mukana on tasaisesti myös eri ammattiryhmiä: palkkatyössä käyviä, työttömiä, emäntiä ja eläkeläisiä.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: Maaseudulla (=haja-asutusalueet ja alle 500 asukkaan taajamat) asuvat naiset

Aineistonkeruun ajankohta: 1993 – 1994

Kerääjät: Högbacka, Riitta (Helsingin yliopisto. Ruralia-instituutti, Mikkeli)

Aineiston tuottajat: Helsingin yliopisto. Ruralia-instituutti, Mikkeli; Maa- ja metsätalousministeriö & sisäasiainministeriö. Maaseutupolitiikan neuvottelukunta

Aineistonkeruun tekniikka: Oma kirjoitus tai päiväkirja: paperimuotoinen kirjoitus

Keruväline tai -ohje: Aineistonkeruuhjeistus: kirjoitusohje

Aineiston ajallinen kattavuus: 1993

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Todennäköisyysotanta: ositettu otanta

Aineisto on kerätty laajemman kyselytutkimuksen osana. Kyselylomakkeet on lähetetty 18 - 74-vuotiaille haja-asutusalueilla tai pienissä (alle 500 asukkaan) taajamissa asuville naisille. Kyselyyn osallistujat on valittu väestörekisteristä satunnaisotantamenetelmällä siten, että erityyppiset maaseutualueet ovat edustettuina. Kyselylomakkeen saajista valittiin kustakin maaseututyypistä (kaupungin läheinen maaseutu, syrjäinen maaseutu ja ydinmaaseutu) noin joka 40:s nimi, ja juuri heitä pyydettiin palauttamaan myös päiväkirja. Kaiken kaikkiaan päiväkirjapyyntöjä lähetettiin noin 70 ja pyyntöön vastasi noin puolet eli 32 naista palautti päiväkirjan.

Aineiston määrä: RTF-tiedosto, yhteensä 88 tekstisivua

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Päiväkirjat on tutkimushankkeessa kirjoitettu elektroniseen muotoon ja arkistoinnin yhteydessä ne on anonymisoitu

Julkaisut

Hiilamo, Heikki & Hiilamo, Kirsi (2007). *Apua? Lähimmäisyyden perusteet*. Helsinki: Kirjapaja.

Högbacka, Riitta (1995). *Naisena maaseudulla: tutkimus naisten asemasta erilaisilla maaseutualueilla*. Mikkeli: Helsingin yliopisto. Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus. Julkaisuja; 41.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2000>

Liittyvät aineistot

FSD2016 Maaseudun naisten elämänmuodot

FSD2043 Maaseudun naiset 1993

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietokanto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Aineistonäyte

FSD2000 MAASEUDUN NAISTEN PÄIVÄKIRJAT 1993-1994

FSD2000 DIARIES OF WOMEN LIVING IN COUNTRYSIDE 1993-1994

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

1004= 32 v, kanslisti, syrjäinen maaseutu, naimisissa, puoliso palkansaaja, 1 kotona asuva lapsi, muuttaneet keskustasta 1991.

1004 MA

Heräsin tänä aamuna klo 6, tein aamupalan ja katoin pöydän valmiiksi myös koululaiselle. Tarkistin, että koululaisen kello on oikein soittamassa. Lähdin töihin klo 7, työmatkani on 40 km yhteen suuntaan (kuljen omalla autolla). Olen päätoimisesti työssä kanslistina ja työ on asiakaspalvelua ja toimistotyötä. Kotiin tulin klo 17.00, tein syötävää, laittoi tiskikoneen päälle ja luin päivän lehden. Väsytti älyttömästi, enkä olisi jaksanut lähteä mihinkään, mutta otin itseäni niskasta kiinni ja lähdin klo 18 kansalaisopiston ompeluun oman kylän koululle. Kerho loppui klo 20.30. Kotiin tultua tarkistin, että koululaisen läksyt oli tehty. Hommasin tytön pesulle ja nukkumaan. Katsoin klo 21.00 uutiset, sitten kävin pesulla ja menin sänkyyn lukemaan. Luin tunnin verran ja rupesin nukkumaan.

1004 TI

Heräsin tänä aamuna klo 6, tein aamupalan ja varmistin koululaisen kellon (onneksi, koska se näytti vasta vartin yli kahtatoista) lähdin töihin klo 7. Töiden jälkeen jäin suoraan ammattiyhdistyksen hallituksen kokoukseen. Tulin kotia vasta n. klo 19, söin ja luin päivän lehden. Katsoin televisiosta kuningaskuluttajan, uutiset klo 20.30, hyvät herrat ja ajankohtaisen kakkosen. Ennen uutisia hoputin tytön pesulle ja juttelimme päivän tapahtumista. Nukkumaan menin kymmenen jälkeen.

1004 KE

Heräsin tänä aamuna klo 7, tein aamutoimet kuten aina. Olin ajatellut lähteä töihin klo 8, mutta tyttö kysyi, jos voisin lähteä vähän myöhemmin ja viedä hänet koululle. Suostuin. Työmatkalle tuli vähän hoppu, mutta leimasin itseni sisälle 9.00 eli liukuma loppui juuri silloin. Töistä lähdin vähän aikaisemmin, koska minulla oli hammaslääkäri klo 14.30. Kävin kaupassa ja kotona olin vähän yli 4. Tytön kanssa teimme yhdessä ruuan ja juttelimme päivän tapahtumista. Syönnin jälkeen teimme yhdessä läksyt. Luin päivän lehden ja paikallislehden. Siivosin keittiön ja järjestelin vähän koko taloa ja imuroin. Katsoin tunnin verran telkkaria ja menin sänkyyn lukemaan yhdeksän aikoihin, rupesin nukkumaan vähän yli kymmenen.

1004 TO

Heräsin tänä aamuna klo 5.30, tein tavalliset aamutoimet ja lähdin töihin klo 6.15. Tulin töistä kotiin klo 16.45, vein tytön koululle luistelukouluun ja tulin kotia takaisin n. klo 16.55. Söin ja luin lehden. Järjestelin vähän keittiötä. Lähdin koululle, siellä alkoi klo 18 koulun johtokunnan kokous, jossa käsiteltiin ensi vuoden talousarviota. Kokouksen jälkeen alkoi keskustelutilaisuus kunnanvirkamiesten ja kyläläisten välillä. Kunnan edustajina oli sivistystoimenjohtaja, sosiaalijohtaja ja perhepäivähoidon ohjaaja. Keskustelun aiheena olivat koulu ja päivähoido. Olin kotona klo 21.30, kävin katsomassa tyttöä, peittelin. Juttelin mieheni kanssa ja katsoin kymmenen uutiset, nukkumaan menin klo 22.30.

Liite B

Kirjoitusohjeet

FSD2000 MAASEUDUN NAISTEN PÄIVÄKIRJAT 1993-1994

FSD2000 DIARIES OF WOMEN LIVING IN COUNTRYSIDE 1993-1994

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>



HELSINGIN YLIOPISTO

Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus
Mikkeli

LIITE 3

Mikkelissä marraskuussa 1993

ARVOISA VASTAANOTTAJA

Helsingin yliopiston Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskuksessa Mikkelissä on aloitettu maaseudun naisten, työtä ja elämää koskeva laaja tutkimus. Tutkimusta rahoittaa Maaseutupolitiikan neuvottelukunta. Tutkimukseen osallistujat on valittu väestörekisteristä satunnaisotantamenetelmällä siten, että eri tyyppiset maaseutualueet ovat edustettuina. Tämän vuoksi onkin tärkeätä, että juuri Te vastaisitte.

Tutkimuksessa on kaksi osaa: kyselylomake ja päiväkirja. Toivomme, että voisitte ensin vastata oheisen lomakkeen kysymyksiin mahdollisimman pian. Lisäksi toivomme, että pitäisitte oheisten ohjeiden mukaan viikon ajan päiväkirjaa toimistanne maanantaista alkaen. Lomakkeen ja päiväkirjan voitte palauttaa ilman postimerkkiä mukana olevassa kuoressa.

Kaikkia vastauksia käsitellään nimettöminä ja täysin luottamuksellisesti. Tuloksia tarkastellaan siten, että kenenkään henkilöllisyys ei tule missään vaiheessa ilmi. Tarkoituksenamme on kuitenkin muistuttaa uudella kirjeellä niitä, jotka eivät ote vastanneet määräaikaan mennessä. Palautuskuoret on numeroitu, jotta tietäisimme, ketkä ovat jo palauttaneet lomakkeet.

Tutkimuksen tuloksista julkaistaan tutkimusraportti, ja niistä kerrotaan myös muilla tavoin. Näin saatte halutessanne tietää, mitä tuloksia vastauksistanne on saatu esiin. Toivomme, että tuloksia voidaan myös käyttää apuna maaseudun kehittämistyössä niin, että maaseudun naisten asema tulee paremmin otetuksi huomioon.

Kiitokseksi lähetämme kaikille päiväkirjan (ja sen mukana kyselylomakkeen) palauttaneille pienen lahjakortin, joka käy kaikkiin K-kauppoihin.

Riitta Högbacka vastaa mielellään tutkimusta koskeviin tiedusteluihin, puh.(xxx) xxxx xxx tai (xxx) xxx xxxx.

Avustanne lämpimästi kiittäen

Pirjo Siiskonen
VTT, johtaja

Riitta Högbacka
VTK, tutkija

HELSINGIN YLIOPISTO

Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus
Mikkeli

Mikkelissä marraskuussa 1993

PÄIVÄKIRJAN PITO-OHJEET

Päiväkirjan avulla pyrimme ymmärtämään maaseudun naisten töitä, elämää ja arkea paremmin. Palautteessanne päiväkirjan vaikutatte tärkeällä tavalla tutkimuksen onnistumiseen. Kiitos teille jo etukäteen.

Pyydämme teitä aloittamaan päiväkirjan pitämisen maanantaina. Päiväkirjaa pidetään yhden viikon ajan. Muistakaa palauttaa päiväkirja ja kyselylomake heti päiväkirjan pitämisen jälkeen.

Voitte kirjoittaa päiväkirjaa käsin oheisille valmiiksi monistetuille sivuille. Oikeinkirjoitus- ja kielioppiseikoilla ei ole merkitystä. Jos sivut eivät riitä, voitte hyvin jatkaa lisäpaperille.

Aloittakaa päiväkirja kertomalla, mihin aikaan heräsitte kunakin aamuna. Kertokaa sen jälkeen omin sanoin, mitä teitte päivän aikana ja miten päivänne sujui. Päättäkää päiväkirja nukkumaanmeno-aikaanne. On tärkeitä, että päiväkirjaa pidetään päivittäin, jotta mitään toimia tai tapahtumia ei jää pois.

Kiinnittäkää päiväkirjaa kirjoittaessanne huomiota seuraaviin seikkoihin:

1. Kuvatkaa päiväkirjaan päivänne kulku: kaikki mitä teitte päivän aikana. Mainitkaa myös, teittäkö jotain asioita samanaikaisesti. Tekemisellä tarkoitetaan kaikenlaista toimintaa, esimerkiksi lepäilyä, television katselua, lukemista, harrastuksia, ruoanlaittoa, lasten hoitoa, kotitöitä, naapureiden auttamista, vierailuilla käyntejä, maatalan töitä, lisäansioiden hankkimista jne., jotka tapahtuvat kotona tai muualla. Jos olette säännöllisessä palkkatyössä tai yrittäjänä kodin/tilan ulkopuolella, riittää, kun kerrotte siltä osin vain ammattinne ja päivittäisen työssäoloajan, sekä onko kyseessä pää- vai sivutyö.
2. Kertokaa, tapahtuiko kuvaamanne toiminta kotona vai jossain muualla ja keiden kanssa.
3. Kuvailkaa päivän muitakin tapahtumia ja omia tuntemuksianne, esimerkiksi milloin olitte väsynyt, milloin taas pirteällä mielellä ja miksi. Mitkä asiat ilahduttivat teitä, mitkä taas ärsyttivät?